

Flytta ihop – bra för både plånbok och själ hos unga

Du kan spara flera tusenlappar på att bli sambo. Enligt en undersökning från SCB som publiceras den 6 september mår unga som flyttat hemifrån och bor med en partner bättre än de som är ensamstående. De som bor ihop har enligt studien högre boendestandard, ekonomi och sysselsättningsgrad. Och ur privatekonomiskt perspektiv är det onekligen bättre att ha någon att dela kostnaderna med. Men det finns några saker man bör fundera igenom innan samboskapet inleds.

I undersökningen ställdes frågan om hushållet skulle ha möjlighet att betala en oväntad utgift på 12 000 kronor inom en månad utan att låna eller be om hjälp. 30 procent av de 16–29-åringar som flyttat hemifrån, vilket motsvarar omkring 290 000 personer i befolkningen, ansåg sig inte ha möjligheten att få fram summan. Av de som flyttat hemifrån är det i högre utsträckning de ensamstående som skulle ha svårigheter att betala den oväntade utgiften. Två av fem ensamstående uppgav att de saknar en kontantmarginal på 12 000. Det finns också skillnader mellan ensamstående och sammanboende 16–29-åringar gällande hälsa. Andelen sammanboende som har bra eller mycket bra hälsa uppgår till 90 procent, medan motsvarande andel bland ensamstående är 82 procent.

De höga priserna på bostadsmarknaden, dålig tillgång på hyresrätter eller helt enkelt för att det är trevligare – anledningarna till att flytta ihop med en kompis eller partner kan vara många för unga människor. Men det är också en vinst rent privatekonomiskt.

– Det är en stor fördel att som sambo ha möjlighet att dela på fasta och rörliga utgifter, men glöm inte att prata om hushållsekonomin – helst innan ni flyttar ihop. Genom att prata om det innan minimerar ni risken för bråk om pengar längre fram, säger Emma Persson, privatekonom på Länsförsäkringar.

Spara pengar på att bo ihop - hushållets kostnad per månad

	1 person	2 personer
Förbrukningsvaror	120	150/2
Hemutrustning	570	670/2
Medier	1 360	1 410/2
Hemförsäkring mellanstor stad	90	100/2
Hyra	5 140*	5 140*/2
Summa	7 280	3 735 pp

Källa: Konsumentverket Koll på pengarna 2018 * Beräknad på vad en person betalar i hyra för eget boende enligt Konsumentverket. Kan dock skilja sig väldigt mycket åt beroende på var och hur man bor.

Ett samtal om pengar bör handla om vilken hushållsbudget som är rimlig och vad var och en ska bidra med. I förhållanden där parterna tjänar olika blir det extra viktigt. Hur mycket ska var och en bidra med och hur mycket ska var och en ha för egen del?

– För en del känns det helt naturligt att ha en helt gemensam ekonomi, medan det för en del är viktigt att ha en summa som är fri att användas som man vill. Välj ett sätt att dela på kostnaderna som ni båda är överens om. Helst bör också båda ha råd med ett eget sparande, säger Emma Persson.

Här kommer några tips på hur man kan tänka och resonera kring ekonomin;

Om någon av er flyttar till den andres hyresrätt. Ni delar på hyran. Du bör informera hyresvärden om ni flyttar ihop i din eller din partners bostad.

Om någon av er flyttar till den andres bostadsrätt. Amorteringen är en avbetalning på ett lån, därför ska den som flyttar in kanske inte betala hälften av amorteringen om hen inte också äger lägenheten. Vad gäller räntekostnaden så bör den större delen täckas av den som äger bostaden. Om bostadsrätten som har 0 kronor i avgift, kan den som flyttar in bidra till boendet genom att betala hälften av vad en motsvarande hyresrätt i samma område skulle kosta.

Gör en sambobudget. Det finns flera alternativ.

Dela lika på alla utgifter - startfasen. Ingen insyn i partnerns ekonomi krävs egentligen, bara att det finns tillräckligt för att täcka hälften av utgifterna. Men över tiden kan det skapa en grund för en icke jämställd ekonomi. Om hushållsutgifterna är 15 000 kronor. Du tjänar 20 000 kronor efter skatt och din partner 10 000 kronor efter skatt. Delas hushållsutgifterna lika får du kvar 12 500 kronor och din partner 2 500 kronor.

Var och en bidrar efter sin förmåga - man börjar ge varandra insyn och tar hänsyn till ekonomisk jämställdhet i relationen. Om du får ut 20 000 kronor i månaden och din partner får ut 10 000 kronor i månaden och era gemensamma hushållsutgifter är 15 000 kronor. Er totala inkomst är 30 000 kronor. Det betyder att du står för 67 procent av inkomsten och din partner för 33 procent. Då betalar ni 10 000 respektive 5 000 kronor av hushållskostnaderna. Då får du 10 000 och din partner 5 000 kronor över.

Lika mycket kvar att leva på - man har full insyn och är överens om att det är rättvist att båda parter har lika stor ekonomisk flexibilitet och möjlighet i relationen. Om du får ut 20 000 kronor och din partner 10 000 kronor efter skatt och ni har gemensamma utgifter på 15 000 kronor så ska du betala 12 500 kronor och din partner 2 500 kronor av hushållskostnaderna. På så sätt har ni 7 500 kronor var att spendera.

Teckna hemförsäkring som gäller för båda. Se till att båda täcks av en hemförsäkring.

Gör en flyttanmälan till Skatteverket. Ni ska båda vara folkbokförda där ni bor. Kom ihåg att också spärra möjligheten för någon annan att ändra din adress. På så sätt försvårar du en id-stöld.

För ytterligare information kontakta:

Emma Persson, privatekonom på Länsförsäkringar. Tel. 076-109 27 30

Länsförsäkringars pressjour. Tel. 08 – 588 418 50

